

Ponedeljak, 9. novembar 2005.

Svedok P-021

Otvorena sednica

Optuženi su pristupili Sudu

Početak u 9.04 h

Molim ustanite. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite, sedite.

SUDIJA PARKER: Gospodine Lukiću.

ADVOKAT LUKIĆ: Dobar dan, poštovani Sude. Dobar dan svima u sudnici. Prepostavljam da će sada moje kolega iz Tužilaštva pozvati novog svedoka, ali pre toga sam zamolio da nam se omogući da se izjasnimo povodom zaštitnih mera, pa bih molio ako možemo da pređemo za trenutak na privatnu sednicu. Radi se samo o zajedničkom stavu Odbrane principijelno povodom zaštitnih mera za tri svedoka među kojima je i ovaj svedok.

SUDIJA PARKER: Izvolite.

(privatna sednica)

(Pretresno veće se savetuje)

SUDIJA PARKER: Svim učesnicma u predmetu dobro je poznata procedura pred ovim Međunarodnim sudom, da je ona uglavnom javna, i u većini slučajeva svedoci daju iskaze na uobičajan način, tako da su oni i njihove porodice poznati javnosti. Takođe je dobro poznato da na suđenjima pred Međunarodnim sudom postoje razni varijeteti svedodočenja, u kojima su sveodoci usled nekih okolnosti osećaju ugroženim ili brinu za svoju bezbednost ili bezbednost svojih porodica. Iz toga razloga, Pravilnik (Rules of Procedure and Evidence) omogućava da svedoci mogu da budu pod nekim zaštićenim merama, ovo je omogućeno da se osigura bezbenost sveodoka i njihovih porodica. Ove zaštitne mere se radi pravičnosti mogu da primene i na svedoke Tužilaštva i na svedoke Odbrane. Da bi se odobrile zaštitne mere mora da se konsultuje Pretresno veće koje donosi odluku o dodeli zaštitnih mera. Usled mnogobrojih razloga Pravilnik omogućava da ove mere budu podnesene *ex parte*. U ovom Predmetu je podnesen podnesak o ovome. Odbrana je odgovorila preko gospodina Lukića koji je istakao glavne detalje njihovog podneska. Ali Odbrana nije uložila prigovor na zaštitne mere ovog i drugih svedoka koji su spomenuti, a to su P-021, P-029, P-031, P-032. Materijal koji je podnesen na osnovu *ex parte* od strane Tužilaštva zadovoljava Pretresno veće da doneše zaštitne mere koje su zatražene. Pretresno veće nije uočilo ništa što krši *meritum* Predmeta ili učesnika u Predmetu. Pretresno veće ovo napominje kao odgovor na

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

podnesak Odbrane. Zbog ovog razloga, Pretresno veće je odobrio zaštitne mere po *ex parte* podnesku. Mi smo naravno svesni toga da nećemo da preuzmemos neke varijatete nalogu koji smo odoborili. Želeli bismo da dodamo da što se tiče slučaja narednog svedoka, da je gospodin Khan Agha bio od velike pomoći i da je naglasio u kratkim crtama razloge zašto se traže zaštitne mere, jer kada je pre sedam godina svedok dao iskaz pred Međunarodnim sudom, da je njegova porodica bila maltretirana. Zamolili bismo Tužilaštvo da nam pomogne i da nas obavesti o razlozima koji se odnose na ovog potencijalnog svedoka, i ako oni smatraju da to može da se obelodani Odbrani, na osnovu poverljivosti i na osnovu *ex part* podneska. Mi bismo želeli da kažemo da ovo nisu postupci preko kojih mi želimo da oštetimo Odbranu, nego da su ovo postupci koji se odnose na bezbednost i da se mi ne bavimo *meritumom* Predmeta. Mi ohrabrujemo duh saradnje koji je pokazao gospodin Agha i znamo da će postojati trenutak da se nešto obelodani na osnovu poverljivosti koji neće da stvori neki problem svedocima. Mi nećemo da pravimo promene u nekim formalnim nalozima. Mi ćemo samo da ovo dodamo za sledećeg svedoka, gospodin Agha koji nam je bio od velike pomoći kada nam je naglasio promene koje su se desilo od davanja iskaza svedoka pre sedam godina i kojim maltretiranjima su bila izložena deca svedoka. Zamolili bi Tužilaštvo da detaljnije istraži razloge ovog maltretiranja i da ih dostave Odbrani na bazi poverljivosti bez obzira da li je *part* ili *ex part* podneska, i da ih predaju Odbrani da bi oni mogli da znaju su ove zaštitne mere uvedene usled bezbednosti svedoka i da se mi nismo bavili sa *meritumom* Predmeta. Mi ohrabrujemo duh saradnje koji je pokazao gospodin Agha i nadamo se da će usled toga da dođe do razmene na bazi poverljivosti, bez izazivanja problema za svedoke. Ovo je naša odluka i mi nećemo da formalno izdajemo neke naloge koji su napravljeni. Gospodine Agha da li ste spremni za sledećeg svedoka.

TUŽILAC AGHA: Da, časni Sude. Kao što znate, svedok ima zaštitne mere.

SUDIJA PARKER: Idemo na otvorenu sednicu. Možete da pozovete svedoka. Hvala.

sekretar: Časni Sude sad smo na otvorenoj sednici.

SUDIJA PARKER: Hteo bih da kažem za zapisnik da nema nikakvog razloga zašto bi odluka Pretresnog veća po ovom zahtevu trebala da bude donesena na polupravatnoj sednici. Odluka može da uđe u transkript. Dobro jutro. Molim vas da glasno pročitate svečanu izjavu koja se nalazi na papiru koji vam upravo daju?

SVEDOKINJA P-021: Svečano izjavljujem da će govoriti istinu, cijelu istinu i ništa osim istine.

SUDIJA PARKER: Izvolite sedite.

GLAVNO ISPITIVANJE: TUŽILAC AGHA

TUŽILAC AGHA: Možemo li da pređemo na polupravatnu sednicu dok ne obavimo pitanje pseudonima.

SUDIJA PARKER: Molim privatnu sednicu.

(privatna sednica)

sekretar: Časni Sude, vratili smo se na otvorenu sednicu

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Početkom 1991. godine vi ste radili kao doktor u vukovarskoj bolnici. Kakva je bila situacija u Vukovaru početkom 1991. godine?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Potpuno normalna situacija življenja jednoga maloga grada.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: A kakvi su bili uslovi u bolnici u to vreme?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Potpuno normalni uvjeti rada za jednu bolnicu takve veličine i potrebe stanovništva toga djela.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Da li je to u etničkom smislu bio mešovit kraj?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Apsolutno.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: U proleće 1991. godine da li se nešto desilo u Vukovaru šta je promenilo atmosferu?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Početkom svibnja 1991. godine dogodio se jedan incident nakon koga bih ja mogla povezati sve druge promjene koje su se događale u Vukovaru.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Šta se desilo? Kakav je to bio incident? Samo ukratko, molim vas.

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: To je bio incident koji se dogodio u Borovom Selu 2. svibnja kada je došlo nakon jedne, ako ču dobro to reći, jedne intervencije policajaca u Borovu Selu, došlo je do ubojstva negdje oko 11 policajaca.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Da li su ti policajci bili iz jedne određene etničke grupe?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Ne bih sa sigurnošću mogla tvrditi da su bili isključivo samo jedna etnička grupa. Mislim da ne bih bila korektna u izjavici. Većina je bila Hrvata, ali da li je bilo još nekoga, ne bih htjela sa sigurnošću tvrditi.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Na koji je način taj incident uticao na atmosferu u Vukovaru posle maja?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Ljudi su osjećali jednu određenu nesigurnost. Mislim da su se odnosili među ljudima promjenili. Mislim da su postali nepovjerljivi

jedni prema drugima. Općenito situacija se vrlo teško mogla opisati sa jednom ili dvije riječi. Ali u svakom slučaju svi su na neki način bili ustrašeni i nisu znali što to znači i što donosi sutra. Mislim nisu se znali postaviti prema toj situaciji.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: I da li su napetosti nastavile da rastu pošto su se stvari tako odvijale između dve različite zajednice tokom 1991. godine?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Apsolutno. Mislim odnosi među ljudima, kao što sam rekla, su se promjenili i nisu više bili tako otvoreni i tako možda prijateljski. Osjetilo se u odnosima, svakodnevnim odnosima, pričama prijatelja. Kažem, uopće jedna vrlo čudna situacija, rekla bih.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Posle incidenta u maju, koji ste pomenuli, kada su ubijeni ti policajci, da li je to uticalo na broj osoblja u bolnici?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Apsolutno. Tjekom maja i juna mjeseca došlo je do smanjenja broja, odnosno broja zaposlenih djelatnika. Puno ljudi više nije dolazilo na posao i s jedne i s druge strane, ali u svakom slučaju, smanjio se, znatno se smanjio broj osoblja u bolnici.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Kad kažete "obe strane", na šta mislite?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Teško mi je kad ja razgovaram s ljudima, znate, ja ljude ne djelim isključivo po nacionalnoj osnovi, pa onda mi je teško govoriti jedna, druga strana. Jer ja ljude gledam kao ljude. Ali nažalost, ovdje moramo reći jedna i druga strana, mislim i na Srbe i na Hrvate.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Uprkos tome što su pripadnici i jedne i druge strane nastavili da napuštaju bolnicu i time je došlo do nedostatka osoblja, da li su takođe ljudi sa obe strane ostali u bolnici i nastavili tu da rade?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Apsolutno. Mislim da je to bio odabir svake osobe pojedinačno i mislim da niko nije morao, u smislu prisile, da donese tu odluku. Mislim da je apsolutno odluka svakoga bila da li ostaje raditi ili odlazi. To je moje osobno mišljenje.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Da li je u određenom trenutku tokom 1991. godine i sam grad Vukovar bio izložen napadu?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Prvi napad koji ja pamtim u većem obimu, premda prethodno isto prije toga meni upečatljivog datuma, je bilo isto tako granatiranja i napada na sam grad 25. osmog 1991. godine, kada je došlo do prvog bombardiranja grada Vukovara.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Kojim oružjem je granatiran Vukovar? Da li se radilo o teškom oružju, teškoj vatri, lakšoj vatri? Da li su korišćeni avioni? Kakva vrsta oružja je korišćena?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Ja moram reći da možda neću biti korektna ovdje, jer ja sam samo doktor i ne poznam vrste oružja, ali ono što mogu sa sigurnošću tvrditi, to je da je toga 25. osmog bilo bombardiranje koje sam osobno vidjela, avione,

jer sam bila vani i isto tako izložena tome bombardiranju. Isto tako mogu sa sigurnošću tvrditi da su bile korištene granate, jer su padale neposredno u blizini moje kuće. Ali ono konkretno koja je to vrsta, ja mislim da to spada u teško naoružanje. Ali ispričavam se ukoliko nisam korektna u tome odgovoru. Znate, kad se puca po vama sve vam je teško.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Ko je granatirao Vukovar?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Apsolutno JNA.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Da li znate zašto su oni granatirali Vukovar?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Vjerujte nije mi bilo jasno zašto bi neko granatirao Vukovar kad za to nema potrebe. Pa mi smo živjeli tako normalno, tako jedan život jednog tako malog neuglednog grada i za to ja osobno nisam vidjela nikavu potrebu.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Rekli ste da je to bilo jako granatiranje. Da je to bila teška artiljerija ili su u pitanju bile granate. A koliko je često bilo to granatiranje? Da li je bilo jedanput nedeljno ili jedanput dnevno?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: U početku šestog i sedmog mjeseca je bilo možda jedanput dnevno ili jedanputa u dva dana. Teško mi je sada točno precizirati. Ali kako su dani odmicali, kako je vrijeme prolazilo, intenzitet napada se apsolutno iz dana u dan povećavao, tako da do kraja, odnosno do jedanaestog mjeseca imali ste osjećaj da nema sekunde, da nema minute da ne puca. Ako vam mogu dočarati to, nama je veći problem bio kada bi nastala tišina, jer je tišina parala uho, a ne granate. Granate su bile nešto što nam je svakodnevno, ali kada nastane tišina, to vam je problem.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Pomenuli ste da je bilo granatiranje Vukovara. Očigledno Vukovar je grad. Ali tu gde ste vi radili, znači u bolnici, da li je i bolnica takođe bila granatirana?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Da. To vam sa sigurnošću mogu tvrditi, obzirom da sam i sama bila u bolnici.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Da li je i bolnica bila često granatirana?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Zadnjih mjesec, dva svaki dan i ne znam da li je postojalo vrijeme da nije.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Rekli ste da ste radili u bolnici. Da li je bilo oznaka da bi se znalo da je ta zgrada, u stvari, bila bolnica?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Da. Morala je postojati oznaka. To je bila jasna, velika, vidljiva oznaka Crvenoga križa koja je bila postavljena u sredini na jednom platou na travnjaku bolnice između zgrada, pa je mogla biti jasno vidljiva, ako to smijem tako reći, iz zraka.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Ali te oznake nisu uticale na to da se prestane sa granatiranjem?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Nažalost, ne.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Rekli ste da je bolnica bila često granatirana. Koliko je štete nanešeno zgradi?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Od momenta kada su počeli sami ti napadi, svakodnevno je dolazilo do sve većeg oštećenja. Prvo su to bila oštećenja koja su, koja su bila na gornjim etažama same bolnice i s vremenom dolazilo je do urušavanja i znatnog oštećenja svakog od gornjih katova bolnice.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Od avgusta kad ste rekli da je počeo napad, mislim da ste rekli da je to bio 25. avgust, kakvi su bili radni uslovi u bolnici, i za doktore, i za pacijente?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: U osmom mjesecu radilo se već pod malo otežanim uvjetima, obzirom na situaciju unutar grada, ali su se mogli još sasvim normalno odvijati svi dnevni poslovi unutar bolnice.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Da li su se uslovi popravili ili ne tokom vremena u septembru, oktobru i novembru?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Apsolutno ne. Iz dana u dan bili su sve teži. Sve teže je bilo organizirati normalne uvjete rada.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Koliko ste imali tekuće vode?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Tekuća voda je... Moguće ju je bilo dnevno dobijati negdje do devetog, desetog mjeseca, kad je prekinut normalan dotok vode u bolnicu.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: A pošto je bila isključena voda ili pošto nije više bilo vode, kako ste se snalazili?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: U početku su to bile cisterne koje su dovozile vodu u bolnicu, a kasnije kada ni to nije bilo moguće, zato što su ljudi pri tome stradavali, čak smo imali i jedan smrtni slučaj unutar kruga bolnice, osobe koja je dovezla cisternom vodu, pa je pri napadu poginula, nažalost, voda se morala čak noću u kantama, kanisterima dovoziti sa Dunava ili iz obližnjih bunara.

ADVOKAT VASIĆ: Časni Sude.

SUDIJA PARKER: Gospodine Vasiću, izvolite.

ADVOKAT VASIĆ: Ispravka u transkriptu. To je strana 14, red je 11, čini mi se da je svedokinja odgovorila da je tekuće vode bilo do septembra ili oktobra. U transkriptu stoji samo septembar. Rekla je devetog ili desetog meseca 1991. godine.

SUDIJA PARKER: Hvala vam. Gospodine Agha, možete li to da razjasnite?

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Gospođo, moj kolega iz Odbrane je rekao da kada sam vas pitao koliko dugo ste imali tekuću vodu, da ste vi odgovorili da je to bilo do septembra ili oktobra. Ali u transkriptu samo piše septembar. Možete li onda da nam tačno kažete kada je prestalo snabdevanje tekućom vodom bolnice?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Teško mi je sada sa sigurnošću utvrditi datum. Znate, ispričavam se, ja uvjek ču naglasiti kad nisam točno sigurna zbog vremenske dimenzije, jer ako možete razumjeti neke stvari, kad ste tri mjeseca zatvoreni unutar jednoga prostora, 10, 15 dana prije ili poslije, vjerujte, nama ne znači puno. Onome ko sluša i ko treba točan podatak, ja razumijem da znači puno. Ali ja se ispričavam u tim svojim možda nekim nedorečenostima. Ja ne mogu tvrditi da li je kraj devetog ili početak desetog, pa molim da me se razumije s te strane. Ne u smislu toga da želim nešto preuveličati, niti umanjiti, ali čisto tu vremensku dimenziju ja molim da razumjete u tom smislu.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Svedokinjo, rekli ste da je snabdevanje vodom prekinuto. Da li znate kako je prekinuto? Kako je došlo do toga?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Prekinuto u smislu toga da već su bili razrušeni svi sustavi koji su mogli dovoditi kontinuirano vodu do bolnice. Znači od rušenja cjevovoda, rušenja ostalih objekata uslijed granatiranja, uslijed toga je došlo do nemogućnosti dotoka vode do bolnice.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Rekli ste da je snabdevanje vodom prekinuto. Kažite nam šta je bilo sa strujom? Da li je bilo snabdevanja strujom tokom tog perioda kad ste vi bili u bolnici?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Isto tako do nekog vremena smo imali redovit dotok struje u svim djelovima bolnice, ali isto tako zbog svih ovih prethodno navedenih momenata, zbog oštećenja električnih dovoda, nismo imali kontinuiranu opskrbu električnom energijom.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Kako je bolnica mogla da radi, da se obavljaju operacije i tako dalje bez dovoljno električne energije?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Za to su u tim slučajevima uvjek u svim bolnicama predviđeno da postoje posebni agrAghati da bi se mogle napajati one bitne prostorije, da bi se moglo funkcionirati. U ovom smislu to se odnosi upravo na kirurške, operativne sale.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Da li ste mogli slobodno da dobijate i da šaljete lekove u bolnici u ovom periodu od avgusta do novembra 1991. godine?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Ne. Onog momenta kada je prekinuta mogućnost normalne komunikacije sa Vukovarom, ostali smo na onim zalihamama koje smo tog momenta imali u bolnici. Ali normalne opskrbe više nije bilo.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: I kada je po vašem mišljenju Vukovar bio odsečen?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Krajem devetog mjeseca.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Ko je odseko Vukovar?
SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: JNA.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Svedokinjo, hteo bih sada da pređem na nešto drugo, to jest na vaše lične životne uslove kada je počeo napad? A vi ste rekli da je to bilo negde oko 24. avgusta. Kako ste išli u bolnicu? Da li ste išli kolima? Da li ste išli peške? Na koji način ste išli u bolnicu i nazad?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Obzirom da mi je do bolnice trebalo nekih dvadesetak minuta pješke, uglavnom sam išla pješke u bolnicu.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Otprilike koliko vam je vremena trebalo da stignete od kuće do bolnice?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Različito od dana do dana. Uvjek smo procjenjivali vrijeme kad trebamo krenuti. U to vrijeme se već i pucalo po gradu, pa ste morali ili stati negdje, sačekati dok ne prođe pucanje, pa je nekad to znalo... Nekad ste bili jako brzi, jer ste morali trčati, pa je to bilo 10 minuta. A nekad je taj put trajao i sat vremena.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Da li ste u određenom trenutku decu odveli iz Vukovara?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Da. Ja sam ih odvela iz Vukovara početkom devetog mjeseca i to sam zamolila našu ravnateljicu da mi dozvoli, obzirom da su uvjeti u gradu takvi bili da smo mi, kao medicinsko osoblje zaista bili potrebni u bolnici. Zamolila sam da mi dozvoli dva dana kako bih mogla odvesti djecu iz grada.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: A ko je bio direktor bolnice?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Doktorica Bosanac.

... (*izbrisano po nalogu Pretresnog veća*) ...

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Hvala časni Sude. Zašto je bilo potrebno da izvedete decu iz Vukovara?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: To je bila apsolutno procjena mene i mog supruga da djeca više ne mogu boraviti u gradu a da ne bude ugrožen njihov život. Mogu vam samo reći da recimo u našoj kući nije postojao podrum i već u to vrijeme imali smo nekoliko direktnih pogodaka na našu kuću a nismo imali gdje sa djecom. Ja sam svakodnevno išla u bolnicu raditi i djecu smo sklanjali u podrum kuće, odnosno kod susjeda. Nekoliko dana nakon toga što smo djecu ostavili, odnosno sklanjali u podrum kod susjeda i taj podrum je dobio direktni pogodak, tako da apsolutno više nije postojala sigurnost za djecu.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: U to vreme da li je većina drugih porodica boravila uglavnom u podrumu, ako su ih imali?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Apsolutno da.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: A zašto su oni morali da se presele u podrumе, jer ja prepostavljam da su oni živeli u stanovima, odnosno da se radi o naseljima gde su ljudi jednostavno stanovali?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Zbog učestalih granatiranja i pogađanja objekata, odnosno kuća, individualnih kuća ljudi gdje su ljudi živjeli.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Kada ste decu odveli na sigurno, sa vama je išao i vaš suprug, je l' tako?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Točno.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Vukovar je svakako postao opasno mesto za život, da li ste se vi i vaš suprug vratili u Vukovar?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Da, nakon što smo odveli decu, mi smo se vratili u grad.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Da li je u jednom trenutku i vaš suprug otisao?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Da. On je otisao krajem devetog mjeseca i nije se više vraćao u grad, a ja sam ostala.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Zašto se vaš suprug nije vratio?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Zato što su već bile prekinute... Svi putevi i mogućnosti ulaska u grad.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Kako ste već sasvim jasno objasnili u svom iskazu, Vukovar je bio prilično opasan da bi se u njemu boravilo. I iz njega su otisla vaša deca kao i vaš suprug. A recite mi onda zašto ste vi ostali?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Tu odluku sam morala donjeti sama u dogovoru sa svojom obitelji. Moj posao je specifičan, specifičan kako u svakodnevnom životu, tako osobito u tim trenucima. Vjerujte, bilo je vrlo teško donjeti tu odluku, obitelj, djeca, muž, moj posao, moja profesija, moja zakletva da će raditi odgovorno svoj posao. To morate jako razmisliti što u tom momentu dobivate, što gubite. Ali ako mi je neko ukazao povjerenje i vjerovao mi da će ja odvesti djecu, i bez obzira u kakvim uvjetima me zamoliti, a znati da je to za mene teška odluka, zamoliti me: "Molim te vrati se, jer trebaš nam". Što tada učiniti? Prevagnuo je posao i potreba da pomognem ljudima. Mislim da me moja obitelj u tom momentu apsolutno podržala i pomogla.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Da li je neko u bolnici konkretno tražio od vas da se vratite?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Ja mislim da sam... Ne bih rekla "tražio", zamolila me osobno doktorica Bosanac.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Da li su i vaši roditelji u tom vremenskom razdoblju živeli u Vukovaru?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Da. Moji roditelji su živeli u našoj kući i ostali u Vukovaru.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Na kojoj udaljenosti je bila vaša kuća od kuće vaših roditelja?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Živjeli smo zajedno.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Pošto je vaš suprug otišao, da li ste vi i dalje obilazili svoje roditelje?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Da. Ja sam obilazila roditelje kad god mi je to bilo moguće. Svakih nekoliko dana. Ali negdje do... Možda neću biti precizna, ali negdje do desetog mjeseca, odnosno možda do polovine desetog mjeseca.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Uz dozvolu Pretresnog veća ja bih svedokinji pokazao jednu geografsku kartu i htio bih da nam ona pokaže neka mesta na njoj. Zamoliću sudskog službenika da na ekran stavi dokument koji je označen brojem ERN 04626622. Časni Sude, pre nego što se svima na monitorima pojavi karta, mogu da kažem da se radi o karti na koju se Tužilaštvo pozivalo već ranije, ali ona još nije predložena na usvajanje kao dokazni predmet. Ona se nalazi u ovoj fascikli sa geograskim kartama koju su dobili Pretresno veće i nadam se, Odbrana. Dakle, uz dopuštenje Pretresnog veća, moja je namera je da tražim kada se ova karta pojavi, a to je poslednja iz te fascikle, uđe u spis kao neobeleženi dokument, a onda ću posle toga da zatražim od svedokinje da nešto nacrtam na toj istoj karti, pa ona može da postane novi dokazni predmet. Tako da ćemo uvek da imamo po jednu praznu neobeleženu kartu koju možemo uvek da zatražimo da se pokaže kasnije kada nam bude trebala. Mislim da sada svi na ekranima vide kartu. Da li vidite kartu pred sobom?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Ne. To je karta... Ne, još se nije pojavila na monitoru. Pitam se da li može sudski poslužitelj da pomogne?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Sad je vidim.

TUŽILAC AGHA: U redu. Pojavila se. Da li sada i Pretresno veće i Odbrana vide kartu. Mislim da je jasno svima. Dakle, ovo je karta koju sam već spomenuo ranije i za koju bih zatražio da uđe ovako neobeležena u dokazni materijal. Zapravo radi se o pregledu geografske karte Vukovara.

sekretar: Ovo će biti dokazni predmet 59, časni Sude.

SUDIJA PARKER: Hvala.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Svedokinjo, ja ću vas sada da zamolim da se orijentisete na ovoj karti, a sudskog poslužitelja ću da zamolim da vam da olovku, tako da ćete zapravo moći da crtate na karti. Ja ću da vas zamolim za par minuta da na ekranu tom olovkom unesete neke oznake. Dakle prvo, bolnica je tu već označena. Da li možete da nam otprilike označite gde je područje gde se nalazila vaša kuća? Možda bi bilo dobro da nacrtate jedan krug i da ga obeležite sa "A".

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Pa mogla bih reći da se ona nalazila negdje u sredini između ovdje pozicije vojarne i bolnice. Karta je dosta mala, ali recimo, to je ovdje.

TUŽILAC AGHA: Časni Sude, ja bih molio da pređemo na polupravatnu sednicu za ovaj deo kada treba da se unesu ove oznake konkretno za kuću, a takođe molio bih da se karta malo uveća, tako da svedokinja može bolje da vidi ovo područje.

SUDIJA PARKER: Privatna sednica.

(privatna sednica)

sekretar: Časni Sude, ponovo smo na otvorenoj sednici

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Svedokinjo, dakle mi smo završili sa ovom kartom, pa bih sada htio da se vratimo na ono vreme kada su vaš suprug i deca otišli iz Vukovara. Da li ste posle toga, u jednom trenutku, vi preselili iz svoje kuće na drugo mesto i da li ste tamo provodili noć?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Da. Već u devetom mjesecu, čak i prije nego što je moj suprug izašao iz Vukovara, on je nekoliko dana sa mnom proveo u bolnici, definitivno sam se preselila u bolnicu, živjela, radila isključivo tamo i provodila cijeli dan.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Gde ste spavali?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Spavala sam zajedno sa osobljem na početku na samom odjelu koji se nalazio u starom djelu bolnice, a kasnije zajedno sa svima ostalima u podrumu bolnice.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Zašto ste smatrali da je potrebno bilo da se preselite u podrum bolnice?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Zbog sigurnosti, kako pacijenta tako i osoblja, a i djelovi zgrade su bili potpuno razrušeni i neupotrebljivi.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Da li je to značilo da više niste mogli da boravita na prvom ili na drugom spratu bolnice?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: A zašto ne?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Obzirom da su ti djelovi bolnice bili već izgranatirani i pri jednom takvom granatiranju dobili smo pogodak upravo u dio našega odjela, ja više nisam mogla garantirati i biti sigurna za svoje pacijente da ih fizički ostavim tamo, ukoliko nismo sigurni da sutra ponovo neće biti napadnuti taj dio bolnice.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Kako je bitka trajala da li je došlo do povećanja pacijenta koji su primani u bolnicu?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Znatno se... Iza osmoga mjeseca znatno se povećavao broj pacijenta. Rekla bih dnevno se povećavao taj broj, tako da je bilo dana kada je bilo između 50 i 80 pacijenta dnevno. Broj neki put je takav bio, ne mogu sa sigurnošću tvrditi, ali apsolutno iznad 50.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: A kakvi su to bili pacijenti? Da li su to bili borci, muškarci, žene, deca, civili? Ko su bili ti ljudi?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Apsolutno svih profila, i djeca i civili i žene i muškarci. Svi koji su bili na bilo koji način povrijeđeni, bolesni, svi oni koji su trebali pomoći, medicinsku pomoći.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: A da li je među njima bilo povređenih i ranjenih pripadnika Jugoslovenske narodne armije?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Koliko je meni poznato, da. Mislim da su bila tri pripadnika JNA koja su lječena u našoj bolnici.

ADVOKAT LUKIĆ: Poštovani Sude.

SUDIJA PARKER: Da, izvolite gospodine Lukiću.

ADVOKAT LUKIĆ: Hvala. Intervencija na transkript, strana 26, red 15. Čuo sam da je svedokinja rekla da nije više mogla da garantuje svojim pacijentima sigurnost, a u transkriptu stoji "svojim roditeljima", pa možda samo da potvrdi to svedok, pa da idemo dalje.

SVEDOKINJA P-021: Pacijentima, da.

SUDIJA PARKER: Hvala.

TUŽILAC AGHA: Hvala, gospodine Lukiću.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Ti ranjeni pripadnici JNA koji su dovedeni u bolnicu, da li se prema njima postupalo dobro ili nije, kada se uporede sa drugim pacijentima? Kako se prema njima postupalo?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Apsolutno kao i prama svakom pacijentu, kao i prema svakom čovjeku koji je trebao medicinsku skrb.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: A da li su njih držali odvojeno od drugih pacijenata?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Koliko je meni poznato, bili su u posebnoj sobi njih trojica zajedno.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Da li je ta soba bila pod stražom ili je bila na neki način izolovana?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Da, bila je pod nadzorom apsolutno.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Zašto mislite da je to tako bilo?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Zbog specifičnosti situacije. Ipak su to bili ratni uvjeti. JNA se doživljavala kao, ako će ja... Ispričavam se možda na izrazu, ali kao okupator, kao suprotstavljeni strana i apsolutno moglo se je dogoditi da ljudi koji su povrijedjeni, koji su pretrpjeli bilo kakvu ozljedu, mogli imati negativan stav prema tim osobama. A to su ipak isto bili samo ljudi koji su bili ranjeni i koji su trebali pomoći i mi smo morali biti profesionalni, apsolutno profesionalni. I naše je bilo da isto tako pružimo pomoći, ali i zaštitimo ih. Ako su oni naši, moramo garantirati za njihovu sigurnost.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Nešto ranije ste u svom iskazu kazali da nije bilo moguće da se boravi na prvom, odnosno na drugom spratu bolnice zato što su bili granatirani. Recite nam kakvo ste protivavionsko ili drugo oružje imali u bolnici iz koga je moglo da se puca?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Za tako nešto nisam čula da smo uopće posjedovali.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Dakle, koliko vi znate iz bolnice se nije otvarala paljba na JNA?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Sada bih želeo da razgovaramo o onom vremenu već pred kraj borbi. Recite nam, da li je u bolnici bilo nkog ko je razgovarao s JNA u vezi uslova u bolnici ili u vezi granatiranja bolnice? Da li se neko žalio?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Ja će vas moliti samo malo da mi pojasnite pitanje. Možda nisam sve djelove pitanja dobro razumjela. Mislim konkretno na osobe da li su pregovarale?

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Da. Razložiću pitanje na više delova. Ja se izvinjavam, jer je pitanje bilo dugačko. Recite nam ko je pregovarao s JNA u vezi s tim šta se događalo u bolnici?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Koliko je meni poznato, pregovore je obavljala doktorica Bosanac.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: A koliko vi znate, ona je JNA obavestila kakvi su uslovi u bolnici i o tome šta se tamo događalo?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Apsolutno.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Možete li da nam kažete ko je doktor Njavro?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Doktor Njavro je kirurg, inače šef naše kirurgije u to vreme.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: A i on je lečio ranjene i povređene?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Točno.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Opet dolazim do onog trenutka kada su borbe gotovo završene. Recite nam kada ste vi prvi put saznali da će bolnica da bude evakuisana?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: O tome se govorilo zadnjih dana, znači 18. koji bih ja definirala kao dan kada je grad pao, počelo se razgovarati o evakuaciji bolnice.

SUDIJA PARKER: Gospodine Agha, ako sada prelazite na drugi segment vašeg ispitivanja, mislim da bi bilo dobro vreme za prvu pauzu.

TUŽILAC AGHA: Da, časni Sude, u pravu ste.

SUDIJA PARKER: Moraćemo da obavimo neka brisanja transkripta, šta znači da ćemo da nastavimo u 11.00. Dakle, do tada će biti pauza.

(pauza)

SUDIJA PARKER: Gospodine Agha, izvolite.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Svedokinjo, upravo pre pauze smo govorili o evakuaciji bolnice. Pre nego što pređemo na to, kažite nam da li znate otprilike koliko je ljudi u bolnici umrlo ili poginulo dok su trajale borbe?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Kolika su moja saznanja, nekih desetak dana pre pada Vukovara bilo je preko 600 ljudi koji su umrli u bolnici.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: A gde su sahranjeni ti ljudi?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: U početku, dok je to bilo moguće, tjela su odvožena na lokalna groblja, ali zadnjih dana zbog intenziteta napada više nije to bilo moguće organizirati i po mojim saznanjima tjela su bila odvožena u neposrednu blizinu bolnice. Mislim da se to zvalo Stara Kapetanija, gdje su bila smještana tjela poginulih, odnosno umrlih.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Pre pauze ste rekli da je doktorka Bosanac učestvovala u pregovorima sa JNA. Pre nego što je JNA stigla u bolnicu, da li su mnogi ljudi iz grada, mnogi građani došli u bolnicu?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Da, to je bilo nekoliko dana ili nekoliko večeri, mislim negdje oko 17. jedanaestog kad je jednostavno spontano većina stanovništva počela dolaziti u grad, u bolnicu. Teško nam je procjeniti koliko je to ljudi bilo. To se ne može opisati. Oni su spontano dolazili u krug bolnice, u bolnicu ulazili. Jedno, ja bih rekla, kaotično stanje.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Otprilike koliko je ljudi pristiglo?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Mislim da neću pogriješiti ako kažem da je bilo 1.000 ljudi.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Ko su bili ti ljudi? Da li se radilo o bivšim borcima, ženama? Ko su bili ti ljudi?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: To su bili žene, djeca, starci, jedna... Da ste vi njih vidjeli, to su bila izobličena lica. Ljudi prljavi, jadni. Apsolutno mislim sve šta je ostalo u gradu, došlo je u bolnicu.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Zašto su dolazili u bolnicu?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Pojam bolnice i prije rata i poslije rata je pojam jedne sigurnosti, jedinog mjesta gdje čovjek, ja mislim, traži pomoć i jedino mjesto koje je ostalo u gradu, to je bila bolnica. I mislim u mislima svih ljudi je još mjesto gdje može tražiti neki spas, neku zaštitu, bilo što. I to je sam pojam bolnice.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Rekli ste da je 18. novembra doktorka Bosanac pomenula evakuaciju. Šta su vam, u stvari, rekli u vezi evakuacije? Kako je trebalo to da se izvede?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Rečeno nam je da će evakuacija biti provedena pod nadzorom Međunarodnog crvenog križa (ICRC, International Committee of the Red Cross).

TUŽILAC AGHA – PITANJE: A ko bi bio odgovoran za brigu o pacijentima za vreme evakuacije?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Apsolutno mi kao njihovi lječnici i medicinske sestre, ali mislim i Međunarodni crveni križ, koji je trebao nadgledati cjeo proces evakuacije.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Kad je JNA prvo stigla u bolnicu u novembru?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Ja sam ih prvi puta vidjela 19. jedanaestog.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Koliko je otpora bilo pruženo JNA pri ulasku u bolnicu?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Apsolutno nikakvog otpora nije bilo.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Vi ste i sami tada bili u bolnici. Kakva je tada atmosfera vladala u bolnici prilikom ulaska JNA? Kakvo je bilo raspoloženje?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Teško je prenjeti osjećaje. Ali mi smo svi bili u strahu što će se dogoditi, kako će se dogoditi, šta se uopće događa. Gdje je Crveni križ koji je trebao biti tu. Ko će nadgledati, ko je sada osoba koja je zadužena za nas, općenito za cijelu bolnicu. Vrlo je teško prenjeti te osjećaje. A mislim strah i neizvjesnost da je prvenstveno što je preovladavalo kod svih.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Možete li da objasnite zašto ste vi lično osjećali strah i nesigurnost ako je, kao što ste ranije spomenuli, JNA dolazila da vas oslobodi? Zašto biste se onda njih plašili?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Pojam "oslobođenje"... Oprostite, ali od koga da nas oslobole? Pa mi smo živjeli sasvim normalno. Nikoga nismo zvali da nas oslobodi. Od koga? Od mog doma? Od moje obitelji? Od mojih prijatelja? Oslobođenje od koga? Ja taj pojam "oslobođenje" ne bih mogla tako razumjeti. A s druge strane, ako neko po vama puca toliko mjeseci, pa da li vi možete smatrati oslobođenjem ili nekim drugim pojmom. Mislim, oslobođenje svakako ne.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Kako ste vi to onda shvatali?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Ja još jednom moram naglasiti da... Ne znam kako definirati i upotrijebiti pravu riječ za to. Ali ja bih u svakom slučaju, ispričavam se još jednom ako ne neadekvatan izraz, ja bih to smatrala okupacijom.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Rekli ste da ste videli prvi put da JNA ulazi u bolnicu 19. novembra. Kakvi su tada bili uslovi u bolnici, kada su oni došli?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Pa uslovi u kojima ne možete vjerovati da živ čovjek može preživjeti, a uz to raditi.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Da li je bilo nekih komentara od strane JNA u vezi tih uslova rada, a da ste vi čuli te komentare?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Slučajno sam se zatekla iza grupe vojnika koji su ušli u bolnicu, koji su gledali taj prostor, i ja mislim da ono najbolje što može opisati to je njihov komentar: "Da li je moguće ovdje živjeti i raditi. Da li je moguće da su oni tu zaista bili". Mislim da komentar nije apsolutno potreban.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Gde ste vi bili u noći između 19. i 20. novembra?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Bila sam smještena u svojoj ordinaciji zajedno sa drugim osobljem.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Sada želim da predemo na jutro 20. novembra. Ujutro 20. novembra da li je neko od osoblja došao da vas potraži?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Ujutro 20. jedanaestog oko 7.00 u moju sobu je došla sestra Binazija u pratnji pripadnika JNA.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Šta je radila sestra Binazija u bolnici? Da li se sećate njenog prezimena?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Sestra Binazija Kolesar, ona je bila glavna sestra Kirurgije u to vrijeme.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: I kada je ona došla do vas sa ovom drugom osobom, šta je ona htela da vi uradite?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Toga momenta kada je došla u moju sobu, sa sobom je imala spisak na jednom listu papira i prozvala je dva imena i zamolila je da te osobe izađu van, ispred prostorije.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Želim samo da to razjasnimo. Rekli ste da je sestra Kolesar došla do vas sa pripadnikom JNA. Da li je ona vas prvo negde odvela ili ste na tom mestu na kom ste bili porazgovarali o ta dva imena?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Ne, nismo nigdje dalje išli, nego na tom mjestu.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: I šta se onda desilo pošto su prozvana ta dva imena?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Gospodin koji je bio u pratnji zamolio me je da opišem koja je vrsta povreda bila kod imenovanih, kakva je to vrsta povreda i tražio je da pogleda kakve su to točno vrste povreda.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Da li ste vi njemu objasnili kakve su to vrste povreda?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Da, to je bila moja dužnost.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Da li se sećate imena ta dva pacijenta i da li se otprilike sećate o kakvim se povredama radilo?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Da, radi se o gospodinu Holjevcu i gospodinu Bradariću. Trebam navesti povrede koje su imali?

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Samo ukratko.

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Gospodin Holjevac je imao slomljenu desnu nadlakticu i gipsani sadreni povoj, a kod gospodina Bradarića, imao je povredu bубnjiće, vrlo diskretne povrede, odnosno prašina u oku i raznu ranu na ruci.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Koliko ste vi tada imali pacijenta o kojma ste brinuli?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: 25.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Da li su vas pitali o svih tih 25 pacijenata?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Ne. Samo o ta dva navedena pacijenta.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Odakle su pročitali ta dva imena?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Sa papira koji je gospođa Binazija imala kod sebe.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: I kad su prozvana ta dva pacijenta, gde su im rekli da treba da idu?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Rečeno im je da se spreme i da izađu iz prostorije i upućeni su u drugi dio bolnice.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: I posle ovog kratkog susreta sestre, vaših pacijenata i pripadnika JNA, gde ste vi otišli?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Pri tome nam je sestra Binazija rekla da se svo zdravstveno osoblje treba iza toga naći u prostorijama Kirurgije, odnosno Kirurške ambulante ili gipsaone, mislim u određenom prostoru u području Kirurškog odjela.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: I da li ste tamo otišli?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Da, svi smo tamo otišli.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Ko je vodio taj sastanak? Ko je bio predsedavajući?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Predsedavajući tom sastanku bio je gospodin Šljivančanin.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Kako znate da je to bio gospodin Šljivančanin?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Gospodin Šljivančanin nam se u tom susretu osobno predstavio.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: I kažite nam vrlo kratko, šta je on rekao na tom sastanku?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Na tome sastanku koji je vremenski možda trajao pola sata, 45 minuta, u tim okvirima, govorio nam je općenito o političkoj situaciji, o raspadu Jugoslavije, zašto je do toga došlo. Rekao je da nas kao zdravstvene radnike razumje da smo mi obavljali svoj posao i da je normalno da smo ga obavljali i da nam to u tom smislu kao neće zamjeriti. Ja ne mogu doslovce izvući sve riječi oko svega toga, ali uglavnom razgovor se odvijao oko toga. Moram priznati da nisam u svim momentima baš sve slušala, jer su mi misli bile na sve strane i nisam bila toliko skoncentrirana na svaki dio onoga što je gospodin govorio.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: I po vašem mišljenju posle ovog sastanka ko je bio glavni u bolnici? Ko je bio zadužen za bolnicu? Da li je to još uvek bila doktorka Bosanac?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Ne. Rečeno nam je tada na tom sastanku da doktorica Bosanac više nije naš ravnatelj, da JNA preuzima bolnicu i da su sad oni odgovorni za bolnicu, ako tako mogu to definirati.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Ko je to rekao?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Gospodin Šljivančanin.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Rekli ste da je sastanak trajao otprilike 45 minuta. Dok je trajao taj sastanak sa gospodinom Šljivančaninom, da li ste primetili da se ispred u hodniku dešava nešto neobično?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Da. U jednom momentu kako sam bila među zadnjima na vratima koja su bila otvorena i koja su gledala na hodnik toga prijemnog djela Kirurgije, ja sam se okrenula, izašla iz prostorije i u tom momentu sam vidjela skupinu svojih pacijenata koji su bili odvođeni u pratnji vojnika JNA.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: I koliko je medicinskog osoblja pratilo vaše pacijente zajedno sa vojnicima JNA?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Niti jedno medicinsko osoblje nisam vidjela u pratinji. Mi smo svi bili na sastanku toga momenta.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Koliko je pripadnika Crvenog krsta ili drugih posmatrača pratilo te pacijente, a da ste vi to videli?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Niti jednog nisam vidjela.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Da li ste mislili da JNA odvodi pacijente na jedan normalan, uobičajen način?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: To se odvijalo tako brzo da to ne odaje dojam normalnog nama zamišljenog načina kako bi se trebalo odvijati jedna evakuacija pacijenata. Prebrzo, imate osjećaj kao da se skriva.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: I dok je trajalo to odvođenje pacijenata gde je bila većina osoblja bolnice?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Na sastanku sa gospodinom Šljivančaninom.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: I šta ste vi bili u stanju da zaključite o vremenu i načinu na koji su ove pacijente odvodili?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: U tom momentu teško mi je bilo razumjeti zašto se to tako događa i gdje na koncu oni idu i zašto mi nismo prisutni kao oni koji smo brinuli o njima do tada. Ali apsolutno nismo znali gdje oni idu, jer niko nam o tome nije niti govorio. Ali još uvjek smo se nadali da će sve biti, da bi trebalo biti, ja bih rekla, da bi trebalo biti u redu.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Želeo bih da budem jasan u vezi sa ovim. Možete li da nam kažete kakva je bila većina ljudi koje je JNA odvodila dok je osoblje bolnice bilo na sastanku? Da li su to bili civili, pacijenti? Zapravo kakav je bio sastav?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Sastav odvođenih ljudi su upravo bili naši pacijenti bolnice.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Koliko je svako od njih imao komada vatrenog oružja?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Niti jedan moj pacijent, što mogu garantirati, nije imao niti jedan komad oružja kod sebe.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Da li je neko od tih pacijenta imao nekakva medicinska sredstva ili aparaturu ili neka druga sredstva koja bi trebala da im pomognu prilikom oporavka?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT LUKIĆ: Prigovor, časni Sude.

SUDIJA PARKER: Da. Izvolite gospodine Lukiću.

ADVOKAT LUKIĆ: Mislim da je ova linija pitanja kolege tužioca klasični *leading questions*, zato što je na prethodno pitanje, a to je strana 37, u 16. redu, koje je isto bilo sugestivno na određeni način, ali moglo se postaviti tako, tužilac postavio kakav je bio zaključak svedoka u pogledu načina odvođenja tih lica, ona je dala vrlo jasan odgovor i precizan. Da je u to vreme bilo teško da pretpostavi šta se dešava i dala tačan opis svog zaključka u tom trenutku. Sva ova linija pitanja koja sledi iza toga sada idu na to da navedu svedoka da da drugi zaključak. Ja mislim da ne može ovako da se dozvoli nastavak ovakvih pitanja, jer je svedok već dao jasan odgovor u pogledu svog zaključka u tom trenutku.

SUDIJA PARKER: Mnoga pitanja, gospodine Lukiću traže preciznije detalje u vezi s konkretnim pitanjima. S tim u vezi, ja se s vama ne slažem, ali svakako se slažem da je poslednjih par pitanja, poslednja dva pitanja kao i neka ranija su po svom obliku bila sugestivna. S toga gospodine Agha, molim vas da malo pripazite.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Da, časni Sude. Uz dopuštenje Suda ja bih svedokinji pokazao jednu skicu. To je skica jednog dela bolnice koji je svedokinja nacrtala, odnosno koji je načinjen na osnovu njenih uputstava. Radi se o dokumentu 65ter koji nosi broj 226, pa će da zamolim sudskog poslužitelja da taj dokument stavi na monitor kako bismo bili precizniji, ERN broj tog dokumenta je 00596037. Da li Pretresno veće, svedokinja i uvažene kolege iz Odbrane vide ovaj dokument? Dakle, svedokinjo recite nam da li je ova skica zajedno sa ovim oznakama i brojevima koji zapravo imaju veze sa ovim šta piše dole, napravljena na osnovu vaših uputstava?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Točno.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Recite nam šta zapravo prikazuje taj plan? To je plan čega?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: To je plan podrumskih prostorija bolnice u kojim smo se nalazili i boravili za vrijeme rata zajedno sa pacijentima.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Na toj skici, u njenom donjem delu, vide se brojevi koji su povezani sa rečima. Pa recimo, broj 1 je hodnik. Recite nam da li su svi ti podaci tačni?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Da. Koliko vidim, da.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Molim vas da uz pomoć sudskog poslužitelja nešto nacrtate na ovoj skici, dakle da unesete neke oznake. Ja se izvinjavam zbog ovog kašnjenja. Svedokinjo, dakle vi vidite skicu bolnice?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Da li možete da nam kažete kojim je brojem obeležena soba u kojoj je gospodin Šljivančanin održao onaj sastanak? Možete li da nam zaokružite taj broj?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Pod brojem 17.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Molim vas pokažite nam pokazivačem gde ste vi stajali? I možda bi bilo dobro da upišete slovo "A" tamo gde ste stajali kada su odvodili pacijente.

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Ovdje na ovom mjestu.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Molim vas budite ljubazni, pa nacrtajte jednu strelicu i obeležite je slovom "B", pravac iz koga ste videli da pacijenti dolaze. Molim vas pokažite nam pokazivačem pravac u kom su oni bili odvedeni i obeležite taj pravac slovom "C".

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: To je prema izlasku ovdje.

TUŽILAC AGHA: Hvala. Molim da se ova skica sa oznakam sačuva i predloži na usvajanje kao dokazni predmet.

SUDIJA PARKER: Usvaja se.

TUŽILAC AGHA: Hvala, časni Sude. To je sve u vezi sa ovom skicom.

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet 61.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Posle sastanka sa gospodinom Šljivančaninom gde ste otišli?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Otišla sam do prostorije gde sam boravila, odnosno do moje ordinacije.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: A odatle?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: A od tamo smo se vratili na drugi sastanak koji je održan zajedno sa gospodinom Ivankovićem.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: A ko je bio gospodin Ivanković?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Gospodin Ivanković je kirurg u našoj bolnici.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Da li je neko od njegove rodbine takođe došao u bolnicu između 18. i 20. novembra, naravno, koliko vi znate?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Koliko sam čula, zajedno sa pripadnicima JNA došao je i njegov sin.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Da li je njegov sin bio pripadnik JNA?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Po mojim saznanjima bio je pripadnik paravojnih jedinica. Ali to ne mogu sa sigurnošću tvrditi.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: A kako se zvao?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Ne znam točno ime.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Vratimo se na sastanak sa doktorom Ivankovićem. Šta vam je na tom sastanku rečeno?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Na tom sastanku nam je rečeno da imamo mogućnosti kao lječnici da odlučimo da li ostajemo u bolnici, da li želimo ići za Srbiju, za Hrvatsku i da svako od nas može odlučiti o svojoj daljnjoj budućnosti.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Koliko je dugo otprilike trajao taj sastanak?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: 10, 15 minuta. Ne duže.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Gde ste otišli posle tog sastanka?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Nakon tog sastanka sam se vratila ponovo u svoju ordinaciju, odnosno mjesto gdje sam boravila, po svoje stvari i izašla, kako nam je rečeno, gdje i svi mi koji smo odlučili ići za Hrvatsku, gdje trebamo se skupiti.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Posle tog sastanka sa gospodinom doktorom Ivankovićem, kakve ste kontakte imali sa svojim pacijentima?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Više nisam imala kontakte sa pacijentima, obzirom da je bolnica već bila prazna. Od svih mojih pacijenata zatekla sam samo... Vidjela, u stvari, gospođu Zahoru, koja je takođe bila moj pacijent, ženu.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Dakle, kada ste išli da pogledate svoje pacijente, na šta ste naišli? Šta ste tamo zatekli?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Prazne krevete i prazne prostorije.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Da li ste vi napravili spisak svojih pacijenata?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Da. Ja sam nekoliko večeri prije nego što je predviđeno da se izvrši evakuacija bolnice napravila popis pacijenta za koje sam se skrbila.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Ko vam je rekao da napravite taj spisak?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Rečeno nam je da nam je zamolba bila upućena od strane doktorice Bosanac da napravimo popise svojih pacijenata, ne osobno upućena, ali tako nam je prenešeno.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: A koja je bila svrha izrade tih spiskova?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Pa u takvim situacijama, profesionalno je da svaka osoba brine o ljudima za koje je do tada skrbio. I normalno, u transportu ljudu, kako smo mi predviđali, odnosno kako bi normalno trebalo izgledati da smo pri ruci ljudima za koje brinemo i da im pomognemo u tom djelu.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Uz dozvolu Suda ja bih predočio jedan dokazni predmet, u stvari, predloženi dokazni predmet, a to je taj spisak. Kako bih pomogao sudskom poslužitelju, radi se o broju 227, po Pravilu 65ter, a ERN broj je 00381949. Da li vidite spisak na ekranu pred sobom?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Vidim.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Da li je to kopija spiska koji ste vi napravili pre nego što su vaši pacijenti odvedeni iz bolnice?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Točno.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: I koliko je pacijenata tu navedeno?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: 25.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Ko je zapravo naveden pod brojem 25?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Sanitetski tehničar. Medicinsko osoblje.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Dakle i on je zapravo bio pacijent. Da li je to tačno?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Ne u smislu pacijenta. Točno je navedeno pored njegovog naziva da je sanitetski tehničar.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Ali ostale 24 osobe su bile pacijenti?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Točno.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Da li su svi ti pacijenti sa tog spiska, koje ste vi lečili, stvarno imali povrede?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Molim vas možete li da nam kažete pod kojim brojem se nalaze osobe sa vašeg spiska koje zapravo nisu imali povrede?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Ako mi možete pokazati dalje listu? Oprostite, vratite listu. Može dalje... Može dalje. Dalje. 16. Za 17 imam posebno objašnjenje. Može dalje. 19, 20.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Doktorko, u vezi sa imenima ili barem brojevima koje ste sada izdvojili: 16, 17, 19 i 20. Dakle, radi se o osobama koje nisu bile povređene. Da li možete vi nama sada da objasnite zašto ste ih stavili na listu pacijenata?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Možda ću teško moći objasniti, ali ja ću vas moliti da me razumjete, jer objasniti možda sada nekome ko sluša je vrlo teško. Ispričavam se... Moram se... Osjećaj mi se vraćaju u to neko vrijeme o kome ne volim govoriti, iskreno rečeno. Ali ja ću nastojati prenjeti vam sve ono što sam tada osjećala i kako smo se tada osjećali i zašto sam to napravila i to je isključivo moja odluka. I ...

SUDIJA PARKER: Molim vas da stanete na trenutak i da se smirite. Gospodine Vasiću, izvolite.

ADVOKAT VASIĆ: Videli smo kod ovog spiska, a u javnoj smo sednici, ja sam samo htio možda da izrazim svoju bojazan oko identiteta svedoka.

TUŽILAC AGHA: Da li možemo da pređemo na privatnu sednicu dok ne završimo s ovim spiskom.

SUDIJA PARKER: Hvala, gospodine Vasiću. Idemo na privatnu sednicu.

(*privatna sednica*)

sekretar: Časni Sude, ponovo smo na otvorenoj sednici.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Pošto ste otkrili da je većina vaših pacijenata otišla, gde ste vi onda otišli?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Otišla sam spremiti svoje stvari i izašla sam kroz isti put izlaza iz bolnice prema mjestu, to je Hitna pomoć koja se nalazi na platou ispred nove zgrade bolnice i tamo smo čekali za evakuaciju, odnosno za odlazak prema Zagrebu.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: I da li ste onda bili evakuisani?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Pa na tom prostoru smo čekali negdje otprilike dva sata. Izašla sam sa grupom osoblja i otišli smo pred zgradu bivšeg Suda i tamo su nas čekali autobusi.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Dok ste čekali da uđete u autobuse koliko ste vojnika videli? Kakvi su to bili vojnici? Da li ste mogli da ih razlikujete?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Tada je već u dvorištu bolnice pristigao veći broj vojnika, ali tada sam prvi puta vidjela i ljude koji nisu imali jasnu oznaku vojske JNA.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Kakve su oznake imali?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Imali su oznake sa četiri "S". Imali su na rukavima bijelo perje. U svakom slučaju ne oznake regularne vojske.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Kako bi vi opisali te vojnike?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Izgledali su zastrašujuće.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Osim ovih vojnika da li ste mogli da vidite da li je tamo bilo i redovnih vojnika JNA?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Da. Bilo je i redovnih vojnika koji su bili u prostoru... Koji su ulazili u bolnicu i koji su se nalazili na tom otvorenom prostoru.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Znači mogli ste da razlikujete te dve vrste vojnika, redovne vojнике JNA i ove druge vojne?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Apsolutno da.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Kad su vas evakuisali, otplikje koliko je pacijenata pošlo s vama u tom konvoju?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Po mojim saznanjima negdje oko 54.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Po vašem mišljenju koliko je trebalo da bude pacijenata?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Između 300 i 400 sigurno.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Da li znate gde su ti pacijenti nestali? Da li su vas možda kasnije sustigli na putu?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Mi tada nismo apsolutno ništa znali za njihovu sudbinu. Mi smo se nadali da su možda nekim drugim putem krenuli za nama, ali tada zaista nismo ništa znali o tome.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: I koliko vam je poznato da li je većina tih ljudi pronađena? Da li su živi?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Mislite općenito od ovih 300, 400?

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Generalno. Da.

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Većina, nažalost, nije živa.

TUŽILAC AGHA: Časni Sude, ja nemam više pitanja za ovu svedokinju.

SUDIJA PARKER: Hvala vam. Gospodine Vasiću, izvolite.

ADVOKAT VASIĆ: Hvala, časni Sude. Ja gledam da li da počнем sa unakrsnim ispitivanjem ili je vreme za pauzu. Zbog toga sam pogledao u Pretresno veče.

SUDIJA PARKER: Ja sam mislio da ćete to da kažete kad ste ustali gospodine Vasiću. Slično razmišljamo. Gospodine Vasiću, da mislim da bi ovo bio dobar trenutak za pauzu. To će takođe da da svedoku malo vremena da se odmori pre nego što nastavimo. Nastavićemo u 12.45, gospodine Vasiću.

(pauza)

SUDIJA PARKER: Sada će da vam pitanja postavlja gospodin Vasić. Gospodine Vasiću, izvolite.

ADVOKAT VASIĆ: Hvala časni Sude.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: ADVOKAT VASIĆ

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Dobar dan gospođo. Da vam se prvo predstavim. Ja sam advokat Miroslav Vasić, branilac gospodina Mileta Mrkšića. S obzirom da govorimo jezik koji oboje razumemo, zamolio bih vas da nakon mog pitanja napravite malu pauzu, kako bi prevodioci stigli da prevedu ono šta smo izgovorili, a i kako bih ja uspeo da ugasim mikrofon da se vaš glas ne bi čuo preko mog mikrofona, s obzirom na zaštitne mere. Danas ste nam rekli da je Vukovar bio jedan multietnički grad, zar ne?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Točno.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Takođe ste rekli da u 1991. godine odnosi koji su do tada bili harmonični počinju da se kvare i prestaju da budu tako harmonični, zar ne?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Točno.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li su se ovi odnosi počeli kvariti i pre događaja u Borovu Selu o kome ste danas govorili?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Moje osobno mišljenje je da su se počeli više nakon toga. Ali iznosim samo svoje osobno mišljenje.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li vam je poznato da su u Hrvatskoj održani prvi višestrački izbori?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li ste u to vreme i vi bili član neke stranke?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: A da li vam je poznato da je na republičkim izborima pobedila Hrvatska demokratska zajednica, u Hrvatskoj?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li je Hrvatska demokratska zajednica okupljala pripadnike hrvatske nacionalnosti nacionalističkih usmerenja?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Kako ni tada, u ono vrijeme, tako ni sada ne bavim se politikom. Nisam u toj mjeri pratila da bih sa sigurnošću mogla reći da je samo okupljala Hrvate sa nacionalističkim uvjerenjima.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: A da li vam je poznato da je u Vukovaru na tim lokalnim izborima pobedila SDP-e?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Mislim da da.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: I nakon toga je za predsednika Skupštine opštine Vukovara izabran Slavko Dokmanović, koji je bio Srbin, zar ne?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Mislim da je to tako.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li vam je poznato da li je pre maja meseca 1991. godine i događaja o kojima ste govorili u Borovu Selu, u Hrvatskoj već došlo do formiranja Zbora narodne garde?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: O tome nemam saznanja.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Spominjali ste događaje od 2. maja iz Borova Sela. Možete li nam reći zbog čega je policija, odnosno MUP Hrvatske intervenisao u Borovu Selu? Šta je bio povod za ovakvu intervenciju?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: O tome vam mogu reći samo onoliko koliko sam čitala iz štampe, da se radilo o intervenciji zbog pobunjenog stanovništva u Borovu Selu. Ali da li je to ispravna interpretacija toga ja ne mogu sa sigurnošću tvrditi.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Rekli ste "pobunjenog stanovništva". Da li nam možete reći šta ste tada pročitali? Šta zapravo to znači "pobunjeno"? protiv koga? Zbog čega?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: To bi mogli oni bolje odgovoriti nego ja. Oni koji se bune. Ja to ne mogu odgovoriti.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: S obzirom da su te 1991. godine zapravo održani prvi višestrančki izbori, uopšte na području cele bivše SFRJ, prepostavljam da ste kao građanin pratili političku i društvenu situaciju u zemlji, da li vam je poznato da je nakon ovih izbora izmenjen Ustav Republike Hrvatske?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Da. Ali ne znam u kom obimu i koje sve točke Ustava. Ne bih mogla sa sigurnošću tvrditi.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: A da li vam je poznato da je ovim izmenama Ustava promenjen i položaj srpskog naroda koji je do tada bio konstitutivni narod u Republici Hrvatskoj?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li vam je poznato da je nakon događaja u Borovu Selu Slavko Dokmanović, kao predsednik Skupštine opštine javno pozivao sve građane Vukovara da smanje tenzije i da se problem reši u miru?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Koliko se moglo čuti na radiju, da.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: A da li je nedugo nakon toga Slavko Dokmanović prestao da obavlja funkciju predsednika Skupštine opštine Vukovar i da li je od strane Vlade Republike Hrvatske postavljen poverenik, koji je bio pripadnik HDZ-a?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Oprostite, o kojem periodu ...

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Govorim o periodu kraj juna početak jula 1991. godine.

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Znam po mojim saznanjima da je postavljen povjerenik za Vukovar, ali da li je u tom periodu bilo... Ako vi tako kažete, vjerovatno to jeste taj period.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li je ovaj poverenik bio pripadnik HDZ-a, unatoč tome da je u Vukovaru pobedio SDP-e na izborima?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Napominjem još jednom da ni tada ni sada stranke kao takve i općenito događanja oko politike me nisu previše zanimala.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: U redu. Nije vas zanimala politika. Da li vam je poznato da su već u maju mesecu u Vukovaru po ulicama organizovane grupe pripadnika hrvatske nacionalnosti za odbranu protiv Srba? Da li ste nešto tako videli?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: A da li vam je poznato da je još 4. maja 1991. godine promjenjeno ime "Radio Vukovar" kao i njen direktor?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Da, to mi je poznato.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li se od tog dana stanica zvala "Hrvatski Radio Vukovar" i da li je umesto Srbina za direktora postavljen Hrvat?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Da, zvao se "Hrvatski Radio Vukovar", a da li je bio Hrvat, ja ne djelim ljude na Srbe i Hrvate.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da gospodo, ne delim ni ja, ali u situaciji smo da dokazujemo šta se dešavalo u to vreme.

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Razumjem ...

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li vam je poznato da je u privredi Vukovara takođe došlo do smene direktora?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Smjena direktora je uvjek prisutna i mislim da ne bih mogla baš isključivo vezati za taj period. To je nešto što se normalno događalo.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: I u ustanovi gde ste vi radili je na osnovu naredbe Vlade Hrvatske raniji direktor zamjenjen novim, zar ne?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Da li je na osnovu naredbe Vlade to ne znam, ali zamjenjen jeste.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: I umesto ranijeg direktora koji je bio Srbin, došao je novi direktor koji je bio hrvatske nacionalnosti, zar ne?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Ja bih rekla da je umjesto gospodina Popovića došla na to mjesto doktorica Bosanac.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Ja nisam htio da pitam... da pominjem ...

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Oprostite, nemojte ...

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Imajući u vidu zaštitu koju imate, zbog toga sam pitao, a mi svi ovde znamo na šta se to odnosi. Rekli ste nam da je i u ustanovi u kojoj ste radili kadar koji je bio da je bio mešovitog etničkog sastava. Da li je nakon događaja

u Borovu Selu došlo do odlaska Srba zaposlenih u ustanovi u kojoj ste radili i to u većem broju?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Ja bih rekla da je došlo do odlaska Srba, ali isto tako i Hrvata.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li ste od ljudi koji su odlazili, a bili su srpske nacionalnosti, čuli da strepe za svoju bezbednost?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Ne bih to tako rekla.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Budite ljubazni, kako bi odgovorili na ovo pitanje? Šta je razlog za odlazak lekara srpske nacionalnosti?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Ja mislim da je to odluka svakoga da ima pravo procjene da li se osjeća dobro negdje ili ne. Da li želi napustiti neko radno mjesto ili područje u kome živi. Ali nismo pričali zaista o tome da li zbog njihove osobne sigurnosti. Mislim da je to zaista stvar svakoga i procjene da li se osjeća sigurno ili ne. Ali u direktnom kontaktu nismo imali takvih razgovora.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: A da li se u isto vreme smanjio i broj pacijenata srpske nacionalnosti koji je dolazio u vašu ustanovu?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Pa vjerujte pacijenti su dolazili i nikad nikoga niko nije pitao šta je po nacionalnosti kad ga primaju.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Recite mi nakon događaja u Borovu Selu da li su ranjeni pripadnici MUP-a bili stacionirani u ovoj ustanovi?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Gdje mislite stacionirani? U bolnici? Ili primljeni kao pacijenti?

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Pitao sam da li su ranjeni pripadnici MUP-a bili primljeni kao pacijenti normalno na lečenje?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Nažalost, svaka osoba koja je povrijeđena, bude primljena.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li je ove ranjene pripadnike MUP-a čuvala takođe naoružana policija za vreme njihovog lečenja?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Na to vam pitanje ne mogu odgovoriti, jer nisam radila na tom odjelu.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: No sigurno vam je poznato da je nakon 2. maja u bolnici formiran Krizni štab po nalogu Vlade Republike Hrvatske, zar ne?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Da. Krizni štab je postojao.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li ste vi bili... Ništa. Možda ću ovo pitati kasnije. Da li je zadatak tog Kriznog štaba bio da bolnicu stavi u stanje pripravnosti prvog stepena za prijem eventualnih ranjenika?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Točne zadatke i opis poslova ja vam ne mogu dati, jer nisam bila član Kriznoga štaba. Ali bolnica je radila sada u drugačijim uvjetima, pa mislim da je to bio zadatak, prilagoditi rad bolnice tim uvjetima. Ali točno ne mogu, jer nisam pripadnik Kriznoga štaba.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Pogodili ste. To je bilo moje pitanje koje sam povukao jer nisam htio da suzim krug. Recite mi da li su u to vreme vršene pripreme za korišćenje atomskog skloništa koje se nalazilo u ovoj ustanovi?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Ako mislite na peti mjesec, ne.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da se samo na trenutak vratimo na nešto što sam vas pitao, a to je vezano za ove ranjene pripadnike MUP-a koji su lečeni u bolnici. Da li je njihovo prisustvo u bolnici uticalo da se smanji broj srpskih pacijenata koji su u to vreme dolazili u bolnicu?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Kod mene, ne.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Nakon događaja u Borovu Selu, jedno vreme nije bilo nikakvih eskalacija sukoba, zar ne?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Po mojim saznanjima ne.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li su početkom juna meseca 1991. godine bile postavljene barikade na izlasku iz sela i na ulasku u Vukovar?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: To nisam vidjela, pa ne mogu ni potvrditi ni negirati.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li vam je poznata osoba pod imenom Tomislav Merčep?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Ja se izvinjavam, samo da ponovim za zapisnik ime i prezime, gospodin Tomislav Merčep. Da li vam je poznato koju je on funkciju imao u opštini Vukovar u to vreme, maj, juni 1991. godine?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Nisam sigurna da ју točno imenovati, ali mislim da je bio zadužen za obranu grada, ali se ispričavam ukoliko nije korektno navedena funkcija. Nisam sigurna.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li ste možda čuli da je gospodin Tomislav Merčep u martu 1991. godine, dakle još pre sukoba u Borovu Selu, izvršio smotru Zbora narodne garde u Bogdanovcima?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: A možete li mi reći kada ste prvi put čuli ako ste ikada čuli za Zbor narodne garde?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Za Zbor narodne garde jesam čula, ali vremenski točno kada, stvarno ne bi bilo korektno.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: A da li ste čuli pod okriljem koje stranke je formiran Zbor narodne garde?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: A da li vam je poznato da je u toku juna u Vukovaru, gde ste vi živeli, došlo do podmetanja eksplozivnih naprava u kuće čiji su vlasnici bili srpske nacionalnosti i da su dignuti u vazduh kiosci "Novinskog-izdavačkog preduzeća Borba"?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Za to sam čula.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li ste čuli da se priča da su u ovom periodu nestali neki građani srpske nacionalnosti u Vukovaru?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Pričalo se o tome.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: S obzirom da ste dugo živeli i živate u Vukovaru, vi sigurno znate gde se nalazi kasarna JNA, gde se nalazila kasarna JNA?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Da. Znam.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Takođe vam je poznato da se ta kasarna u Vukovaru nalazila daleko pre nego što je došlo do bilo kakvih tenzija i sukoba, dakle više desetina godina unazad?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Tako je.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li ste čuli da je u jednom trenutku u letu 1991. godine kasarna bila blokirana od strane pripadnika Zbora narodne garde?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Ne, nisam sigurna.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: A da li ste čuli da je u jednom trenutku kasarna i napadnuta od strane pripadnika Zbora narodne garde?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Ni to nisam sigurna.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: S obzirom na to da je Vukovar relativno mali grad i da se nešto kao što je blokada kasarne, napad na kasarnu ne događa svaki dan, moram da vas pitam da li se uopšte u Vukovaru o tome pričalo?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: U to vrijeme su vam bile različite priče, ali ono što ne vidite, ne vjerujete.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Rekli ste nam danas da je napad na Vukovar počeo 25. avgusta.

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Složićete se sa mnom da mora postojati razlog napada?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Za tako nešto bi zaista morao biti veliki razlog.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Ako niste čuli za blokade i napade na kasarnu, za isključivanje vode i struje kasarni, da li ste čuli da je 24. avgusta 1991. godine došlo do obaranja dva aviona Jugoslovenske narodne armije koja su preletala grad?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Moram napomenuti da tih dana nisam bila u gradu.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: A da li ste nešto o ovom događaju čuli kada ste se vratili?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: To se moglo čuti kroz javne medije.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li ste po povratku u grad u ovom periodu naišli na linije odbrane Zbora narodne garde?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Na linije obrane u smislu... U kojem smislu? Ne.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: A da li ste naišli na punktove koje su držali pripadnici Zbora narodne garde?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: U području gdje sam ja živjela i centru u kom sam se kretala, ne.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Ne. Mislio sam na ulazak u Vukovar, pošto ste nam rekli da ste ...

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: 25. avgusta sam ušla. Da.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Kada ste se, dakle, posle 24. avgusta vraćali u Vukovar, da li ste naišli na punktove koje su držali pripadnici Zbora narodne garde?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: I ljudi na tim punktovima su bili naoružani, zar ne?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li vam je po povratku u Vukovar bilo poznato ko je komandant odbrane Vukovara?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Iskreno, ne.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Vratimo se sada na atomsko sklonište o kome smo već govorili. Recite mi koliko je krevata bilo u tom atomskom skloništu kada je ono pripremljeno za prihvatanje ranjenika?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Točan broj vam ne mogu ovog momenta reći. Ja se mogu samo sjećati i pobrojati onoliko kreveta koliko se ja sjećam, ali bih možda pogriješila kad bih brojala. U početku, ja mislim, pa negdje 10, 15, ali nemojte me stvarno držati za riječ. To možda neće biti korektno.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Recite mi da li su u jednom dužem vremenskom periodu pacijenti vaše bolnice skoro svakodnevno evakuisani za Vinkovce?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: U jednom periodu dok je to bilo moguće, da.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: A recite mi da li je vama poznato da je za sve vreme događaja o kojima ovde govorimo, od avgusta do novembra 1991. godine na stadion pored bolnice sletao helikopter koji je dolazio iz Hrvatske da donese lekove, hranu i druge potrepštine za bolnicu?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Ja to nisam čula.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li vam je poznato da je u oktobru mesecu, tačnije 18. oktobra 1991. godine organizovan konvoj pod okriljem "Lekara bez granica" (Medicines sans Frontieres), koji je iz bolnice evakuisao 112 ranjenika?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Mislim da je to točan datum, da.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Pominjali ste nam danas određene ranjene vojнике JNA, pa bih vas zapitao da li vam je poznat vojnik pod imenom Živković Ivan, koji je bio ranjen i primljen u bolnicu?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Nije. Ja nisam imala pristup ranjenim vojnicima.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li to znači da ni nemate nikakvih saznanja o njegovoj evakuaciji?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li mi možete reći ko je imao pristup ranjenim vojnicima? Ko je mogao imati saznanja o ovim pitanjima koje imam nameru da pitam?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Pa to je bilo po vrsti povreda, znači lječnici koji su trebali tim osobama. Moja struka nije trebala kao pomoć.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Ako se radilo o povredama izazvanim projektilima ili delovima granata, trebali bi da pitamo lekare koji su bili na Hirurškom odelenju, zar ne?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Da, apsolutno.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Pomenuli ste nam doktora Njavra. Rekli ste nam da je on bio glavni hirurg. Da li znate kada je on postao glavni hirurg i ko ga je postavio na to mesto?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Točno vrijeme ne bih sa sigurnošću znala. Ali ja mislim u momentu kada je stvaran taj Krizni štab, ali ne mogu tvrditi datum stvarno.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Rekli ste nam da ste za ovu trojicu vojnika znali da su bili u bolnici i da su bili u posebnoj sobi. Da li ste znali da ih je u toj sobi čuvao Samardžić Damjan, zvani Veliki Bojler, i to po nalogu Arbans Ivice koji je bio komandant Zbora narodne garde?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: A da li vam je poznato da je postojala naredba Zbora narodne garde da hirurške intervencije na pripadnicima ZNG-a može vršiti samo doktor Njavro?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Pa ja mislim da se ne bih složila sa tim. Možda ja pogrešno mislim, ali ja znam da su sve kolege sudjelovale u radu i mislim da po potrebi uopće se nije gledalo na to. Mislim da je bilo korektnije pitati druge kirurge.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Kada govorimo o pacijentima, ranjenicima bolnice, možete li mi reći kako je vođen popis ovih ranjenika?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Mislite općenito ulaz svih pacijenata u bolnicu, na to ste mislili? Popis, ja vas molim malo direktnije, pa da mogu ...

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Govorim dakle o periodu od avgusta do novembra 1991. godine, kako je vršen popis ranjenika i ostalih pacijenata koji su dolazili u bolnicu?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: U početku, dok smo radili pojedinačno, svaki odjel za sebe, onda je svaki odjel vodio posebno tu dokumentaciju. Ali onog momenta kad smo postali svi jedna bolnica, jedna kirurgija, jedan odjel, onda je to bila jedna organizacija upisa u bolnici. Ali moglo se je dogoditi, recimo, da se pacijent osobno obradi. To je postojala mogućnost. Znači da ne mora proći prijemno, nego direktno se obrati ako je ta služba tog momenta tamo. Mislim da je to korektno.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: A zatim bi se ti podaci ažurirali, prepostavljam, ako bi se pacijent javio vama na Prijemnom odelenju?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Pa moralio bi.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Prepostavljam da su ovi podaci zavodenici u delovodnike?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Ja mislim da baš i nisu svi, jer znalo je biti propusta na koje smo nekad intervenirali osobno. Znalo se dogoditi da ne bude ...

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Ali postojali su delovodnici?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Apsolutno. Morali su postojati.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li ste zbog vašeg informisanja o stanju pacijenata, pored ovih delovodnika, vodili i neke beležnice?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Ne posebne, nego svaki pacijent je imao, morao je imati temperaturnu listu, to je protokol svake bolnice, sa imenom i prezimenom. To vam je povjest bolesti, ako je ima. Mislim to je onaj standard koji treba imati.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Recite mi u vezi ovih delovodnika od anestezije. Rekli ste da je u početku to vodilo svako odelenje za svoje pacijente delovodnik. Da li je

anestezija vodila delovodnik za celu bolnicu? Recimo da pojasnim, onih lica koja su primala anesteziju, koja su bila u anesteziji?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Tako bi trebalo biti.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Pored ovih dokumenata o kojima smo razgovarali, da li su postojale određene sveske, beležnice, u kojima su upisivani rukom samo podaci: ime i prezime pacijenta, rana koju je zadobio, adresa, datum kad je primljen, status u kom je bio, da bi lakše informisali one koji se za pacijenta raspituju? Da li vam je poznato i da li znate ko je vodio takve sveske?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Na mom odjelu, ne.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: A na nivou cele bolnice, da li znate ili ne?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Velim vam, mora postojati protokol za svakog pacijenta, ali posebno, nisam sigurna.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Ovo vas pitam, jer smo od svedokinje Binazije čuli da su ovakve sveske vođene i da je ovo šta sam vas pitao u njih upisivano. Zato sam vas pitao kakvo je vaše mišljenje? Ako smo to čuli od nje, da li su takve sveske postojale?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Ako ona tako kaže, ona je ipak bila glavna sestra bolnice... kirurgije, pa je o puno stvari vodila brigu i sigurno i o tim administrativnim stvarima. I ako ona to kaže, onda je to tako.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam. Da li vam je poznato da osim ovih delovodnika, sveski, istorija bolesti koje smo ovde naveli, da li je u bolnici vođena još neka evidencija pacijenata?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Po mojim saznanjima, to je morao biti upis pacijenata, znači to je jedno centralno mjesto gdje se upisuju dnevno pacijenti.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: To je knjiga centralnog delovodnika, pretpostavljam, gde se upisuju svi pacijenti koji uđu u bolnicu?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: No trebali bi biti svi, ali pominjem da smo imali problema oko toga.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li vam je poznato da je bolnica, odnosno Krizni štab bolnice imao elektronsku vezu sa Ministarstvom unutrašnjih poslova Hrvatske, sa Ministarstvom odbrane Hrvatske, sa Ministarstvom zdravljia Hrvatske?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Znam da je postojala telefonska veza, ali s kim sve, ne mogu tvrditi, jer nisam bila član Štaba.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: A da li vam je poznato da je postojala radio veza bolnice sa komandantima jedinica Zbora narodne garde?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Mogu isto odgovoriti kao i na prethodno pitanje.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam. Rekli ste nam danas da su od 17. novembra prestala borbena dejstva u Vukovaru, zar ne?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Da, 17. i 18. novembar.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: I tada su se građani Vukovara slili prema bolnici. To ste rekli, zar ne?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Oni su došli u bolnicu, jer tada je bolnica bila sigurno mesto, jer je prestala artiljerijska vatra, bombardovanje i sve one nedaće koje su padale na bolnicu, zar ne?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Moglo bi se tako definirati.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Tada pored civila u vukovarsku bolnicu dolazi i veći broj pripadnika Zbora narodne garde i MUP-a iz istih razloga, očekujući u bolnici veću sigurnost, zar ne?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Ja ih osobno nisam vidjela.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Kažete da ih osobno niste videli. A da li ste čuli da su došli?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Tog momenta nisam čula za to.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: A kada tvrdite da ste čuli da su oni došli u bolnicu?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: U ovom iskazu prethodnom kad me je gospodin pitao, ja to nisam tvrdila.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Gospodo, da li ste vi dali izjavu istražiteljima Tužilaštva 14. i 22. juna 1995. godine?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Jesam.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Tada ste tu izjavu potpisali i nakon toga ste se pojavili kao svedok u jednom suđenju pred Tribunalom?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Tako je.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Nakon toga, sada kada ste došli da svedočite, ova vaša izjava iz 1995. godine vam je predočena i opet ste je pročitali, zar ne?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Trebali ste mi samo reći na koju izjavu mislite. Nije u pitanju da potvrdim neke svoje izjave, nego samo mi recite na koje mislite.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Mislim na izjavu koju ste dali u junu 1995. godine i u kojoj ste naveli: "Pošto je u tom trenutku pad ostatka grada bio neminovan, vojnici su odložili svoje oružje i presvukli se u civilnu odeću. Mnogi su stavljeni zavoje i gips kako bi izgledali da su ranjenici".

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Imate napomenu da o tome sam čula

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Kad govorite o napomeni, mislite na napomenu koju ste dali u svojoj izjavi iz oktobra ove godine?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Ja sam vas upravo pre nekoliko pitanja i pitao kada ste čuli da su pripadnici ZNG-a i MUP-a dolazili u bolnicu?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Oprostite, ukoliko nisam razumjela pitanje koje ste mi postavili. O tome sam čula u momentu kada smo već došli u Zagreb i kad smo svi skupa razgovarali o događajima koji su se tada događali. Evo, ako vam to nešto može pojasniti.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li to znači da su neki ljudi iz bolnice bili upoznati sa dolaskom pripadnika ZNG-a i MUP-a u bolnicu? Čim ste o tome razgovarali neko je morao imati o tome saznanja, zar ne?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Ja o tome ne mogu odgovorno tvrditi da li je to bio neko iz bolnice ili su to priče ljudi između sebe nakon svih tih dogđanja. Nas je bilo 1.000 ljudi koji smo došli u Zagreb i to su vam priče između što se kome dogodilo, kako se dogodilo i sve. Ali ko osobno je to prenjeo, to ne mogu vam stvarno reći ako su bile priče, a da li je neko znao, ja vam to ne mogu reći.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Ako su to samo bile priče velikog broja ljudi, da li nam možete objasniti zašto ste našli za shodno da to kažete tužiocu 1995. godine i to unesete u vašu izjavu?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Pitali su me tada kao što me i vi sada pitate.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Ali složićete se da u vašoj izjavi iz juna 1995. godine ne piše da ste vi to čuli. Da li ste vi to tada rekli na taj način?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Ja i danas vjerujem da sam ja to tako rekla. Zato danas dobro pitam ako mi nešto nije jasno da pojasmim, da mogu odgovoriti na dato pitanje.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: A da li vam je, nakon što ste dali izjavu predstavniku Tužilaštva, ta izjava pročitana na hrvatskom jeziku i da li ste vi potpisali da ste razumeli i prihvatili za svoju?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Puno vremena je od tada prošlo, ali da li mi je baš pročitano... Vjerovatno je trebalo biti. Ali isto tako dozvoljavam da sam neke stvari previdjela ili da nisam razumjela. Zato i sad napominjem da dobro pitam dva puta prije nego što nešto odgovorim, da mogu biti sigurna u svoje odgovore. Kad ste uzbuđeni, kad je u pitanju nešto što je bilo davno i što vas emotivno na neki način veže, onda dozvolite da neki puta i previdite neku riječ, a koja možda u tom slučaju je jako važna.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: U svakom slučaju možete potvrditi da ste ovu izjavu potpisali?

SVEDOKINJA P-021 – ODGOVOR: Potpisala jesam.

ADVOKAT VASIĆ: Časni Sude, ne znam da li je vreme da prestanem da svedokinja mučim dodatnim pitanjima.

SUDIJA PARKER: Ja ne znam da li je mučenje prava reč gospodine Vasiću, ali mi jesmo došli do onog trenutka kada moramo da završimo za danas, ali ja sam čekao zapravo da vi dođete do trenutka kada to neće da ometa vaše ispitivanje. Prestaćemo sa radom za danas. A vas molim da dodete opet sutra, kako bismo nastavili s vašim svedočenjem. Dakle, sada moramo da završimo za današnji dan i nastavićemo sutra u 9.00. Hvala vam.

Fond za humanitarno pravo

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje